

**Sygn. akt XII Ga 525/16**

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2017 r.

**Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy** w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Sędzia: SO Janusz Beim (spr.)

Sędzia: SO Aneta Stożek

Protokolant: st.sekr.sądowy Ewa Janas

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zmianę wpisu

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia

w Krakowie

z dnia 5 kwietnia 2016 r., sygn. akt KR XI Ns Rej KRS 9662/16/992

**postanawia:**

**oddalić apelację.**

SSO Janusz Beim SSO Bożena Cincio-Podbiera SSO Aneta Stożek

XII Ga 525/16

## UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniósł o ujawnienie w rejestrze sądowym zmian dotyczących aktualnego składu wspólników, zmian w składzie zarządu spółki i zmian przedmiotu działalności.

Postanowieniem wydanym w dniu 11 listopada 2015 r. przez referendarza sądowego wniosek został oddalony w całości. Wnioskodawca w określonym terminie wniósł skargę.

Po ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2016 r. oddalił wniosek (pkt I postanowienia) oraz stwierdził, że wnioskodawca ponosi koszty postępowania (pkt II postanowienia).

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie sąd I instancji wskazał na treść żądania wniosku, na treść uzasadnienia rozstrzygnięcia wydanego przez referendarza sądowego oraz na treść skargi. W szczególności skarżący zarzucił sądowi rejestrowemu, działającemu w osobie referendarza naruszenie art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej; ustawy o KRS).

W swoich rozważaniach prawnych sąd I instancji wskazał na obowiązek badania dołączonych do wniosku dokumentów, a który to obowiązek wynika z treści art. 23 ustawy o KRS. Podkreślił sąd, że w rozumieniu wskazanej normy chodzi o dokument stanowiący podstawę wpisu. W ocenie sądu zasadniczy problem polegał na tym, czy w przypadku zgłaszania do sądu rejestrowego informacji o zmianie w kręgu wspólników spółki, z uwagi na zbycie udziałów, dokumentem w rozumieniu wskazanej normy może być oświadczenie zbywcy o dokonanym zbyciu, czy też dokumentem powinna być sama umowa zbycia udziału. Wskazał sąd na dwójaki charakter wpisów dokonywanych w ramach prowadzenia rejestru, tj. dokonywanie tzw. wpisów deklaratoryjnych i wpisów konstytutywnych. W ocenie sądu, jeżeli podstawą wpisu jest czynność będąca oświadczeniem woli, to żadne oświadczenie innej osoby nie może takiego dokumentu zastąpić, bowiem jest to tylko oświadczenie wiedzy. Skuteczności zbycia udziału może dokonać jedynie sąd rejestrowy stosując art. 23 ustawy o KRS i art. 180 ksh. Wskazał sąd na stanowisko judykatury, tj. na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r. (sygn. III CZP 22/12 oraz na orzeczenia wydane przez ten Sąd Okręgowy w sprawach o sygn. XII Ga 291/11 oraz XII Ga 475/11). Podkreślił sąd, że przy rozpoznaniu wniosku nabrał wątpliwości, czy w ogóle doszło do zbycia udziałów i dlatego sąd zażądał dokumentu – umowy zbycia udziału. Wnioskodawca mimo wezwania sądu wątpliwości tych nie wyjaśnił. Dlatego też wniosek został oddalony w całości, bowiem nie można było dokonać weryfikacji prawidłowości podjętych uchwał na zgromadzeniu wspólników z dnia 28 lipca 2015 r.

Wnioskodawca w apelacji od postanowienia zarzucił;

- naruszenie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez jego błędne zastosowanie, co przejawiało się w wezwaniu wnioskodawcy do przedłożenia dodatkowych dokumentów (umowy zbycia udziałów) w sytuacji, w której Sąd Rejestrowy nie wykazał, czy powziął w tej konkretnej sprawie uzasadnione wątpliwości w zakresie ewentualnych rozbieżności między stanem wynikającym z przedłożonych dokumentów oraz stanem faktycznym oraz w czym rzeczono wątpliwości się przejawiały, co w konsekwencji doprowadziło do bezzasadnego zwrotu złożonego wniosku

- naruszenie art. 518<sup>1</sup> § 3 a kpc w zw. z art. 398<sup>22</sup> § 2 kpc poprzez brak rozpoznania przez Sąd Rejestrowy istoty sprawy” jako sąd I instancji, a jako sąd odwoławczy”

- naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez brak dokonania oceny wiarygodności i mocy dowodowej materiału dowodowego zebranego w sprawie, to jest oświadczenia wspólnika w przedmiocie zbycia wszystkich dotychczasowych udziałów na rzecz A. C.

- naruszenie art. 515 kpc poprzez brak zażądania od osób niebędących uczestnikami złożenia na piśmie wyjaśnień, co do okoliczności zbycia przedmiotowych udziałów

- naruszenie art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 361 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez brak wyjaśnienia dlaczego sąd I instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dowodom przedstawionym w sprawie przez wnioskodawcę oraz jakie wątpliwości powziął sąd I instancji co do tychże dokumentów oraz czym i w jakim zakresie były uzasadnione.

Podnosząc powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu swojej apelacji wnioskodawca w szczególności powołując się na stanowisko prezentowane w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r. (sygn. III CZP 22/12) wskazywał, że w świetle art. 23 ustawy o KRS nie było podstaw do wzywania wnioskodawcy o przedłożenie umowy zbycia udziałów. Powołując się na treść uzasadnienia wskazanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego, wnioskodawca zarzucił, że działanie sądu rejestrowego były dowolne, a sąd nie wskazał na uzasadnione wątpliwości, jakie zaistniały przy rozpoznaniu wniosku. Nadto w ocenie apelującego sąd nie dokonał wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak też nie określił przyczyn, dla których odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dokumentom przedstawionym przez wnioskodawcę i byłego wspólnika.

**Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy zważył co następuje;**

**Apelacja jest nieuzasadniona.**

Żaden z podniesionych zarzutów nie może prowadzić do podważenia zaskarżonego orzeczenia.

W szczególności bezzasadny jest zarzut najdalej idący, tj. zarzut naruszenia art. 23 ustawy o KRS. Zgodnie z treścią wskazanej normy sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Nadto, zgodnie z treścią ust. 2 wskazanej regulacji, sąd rejestrowy bada, czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem, jeżeli ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości. Zarówno wskazany przepis, jak i regulacje art. 9 ustawy o KRS, jak też art. 694<sup>4</sup> kpc wprost wprowadza zasadę orzekania przez sąd rejestrowy na podstawie dokumentów. Należy zauważyć, że sąd rejestrowy prowadząc rejestr sądowy dla określonego przedsiębiorcy, w zależności od rodzaju informacji podlegającej ujawnieniu, dokonuje konkretnych wpisów w konkretnych rubrykach rejestrowych, jak również wydaje postanowienia o dołączeniu pewnych dokumentów lub informacji do akt rejestrowych. Podkreślenia wymaga, że kognicja sądu rejestrowego nie sprowadza się do technicznej czynności zarządzenia wpisu, polega na merytorycznym badaniu dokumentów stanowiących podstawę wpisu (oczywiście z uwzględnieniem treści art. 23 ustawy o KRS). Takie stanowisko znajduje odzwierciedlenie w ukształtowanej już linii orzeczniczej (por. w szczególności; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., sygn. III CZP 122/09 oraz wskazane w uzasadnieniu tej uchwały inne orzeczenia).

Wnioskodawca wniósł o ujawnienie zmian w gronie wspólników, przy czym zmiana polegała na zbyciu ogółu posiadanych udziałów przez poprzedniego wspólnika na rzecz nowego wspólnika. Zgodnie z treścią art. 38 pkt 8 lit. c ustawy o KRS, wspólnika który posiada co najmniej 10 % kapitału zakładowego należy ujawnić w stosownej rubryce rejestru sądowego. Zatem zaistniała sytuacja, w której sąd rejestrowy powinien dokonać pozytywnego wpisu w oparciu o treść postanowienia rozstrzygającego o wniosku. Podstawą takiego wpisu, zgodnie z treścią przytoczonych wcześniej regulacji powinien być odpowiedni dokument. Racje należy przyznać sądowi rejestrowemu, że nie ma waloru takiego dokumentu oświadczenie pochodzące od osoby trzeciej. Taki dokument nie poddaje się właściwie żadnej weryfikacji merytorycznej. Zatem już tylko z tej przyczyny sąd rejestrowy nie mógł dokonać wpisu, bowiem wnioskodawca nie przedłożył dokumentu, który mógł stanowić podstawę wpisu.

Nie ma racji wnioskodawca twierdząc w apelacji, że stanowisko zawarte w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r. prowadzi do wniosku, że sąd nie miał podstaw do wzywania o dokument obrazujący zbycie udziałów, bowiem nie było żadnych uzasadnionych wątpliwości. Przede wszystkim taki dokument powinien być złożony z przyczyn podanych już wcześniej. Nadto należy podzielić stanowisko sądu rejestrowego, że mogły się pojawić uzasadnione wątpliwości co do zachowania formy szczególnej, jaka jest przewidziana dla skutecznego zbycia udziałów (por. art. 180 ksh). Nadto w ocenie Sądu Okręgowego w tym składzie, co do zasady w zakresie dyskrejonalnej władzy sądu rejestrowego jest przyjęcie, czy zachodzą uzasadnione wątpliwości, czy też nie zachodzą. Taka sytuacja zależy w istocie od wielu czynników (np. treści samej umowy spółki, treści innych dokumentów zalegających w aktach rejestrowych, dotychczasowych czynności spółki i realizacji obowiązków rejestrowych, ewentualnych postępowań przymuszających itp.) Zatem jeżeli sąd korzystając z dyspozycji art. 23 ustawy o KRS domaga się od wnioskodawcy określonych dokumentów, to rzeczą wnioskodawcy jest takowe dokumenty sądowi przedstawić. Nie koliduje to w żadnej mierze z interesami wnioskodawcy, bowiem o ile zachodzi np. konieczność ochrony danych wrażliwych dotyczących spółki lub np. stron kontraktu, to nie ma przeszkód, aby przedłożyć odpowiedni, urzędowo poświadczony odpis lub wyciąg z dokumentu (vide art. 694<sup>4</sup> § 1 kpc). W takim dokumencie powinny znaleźć się te informacje, które pozwolą na jego weryfikację pod względem formy i treści, a będą zarazem wystarczające dla rozpoznania wniosku zgodnie z wymogami prawa i zgodnie z celem jego złożenia. Bezzasadność omówionego zarzutu determinuje oczywiście bezzasadność pozostałych zarzutów zgłoszonych w apelacji.

Wbrew stanowisku strony apelującej sąd I instancji w żadnej mierze nie naruszył norm procesowych tj. art. 518<sup>1</sup> § 3a kpc oraz art. 398<sup>22</sup> § 2 kpc. Z treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia w sposób wyraźny wynika, że

sąd I instancji, po wniesionej skardze na orzeczenie referendarza sądowego, dokonał ponownego, merytorycznego rozpoznania wniosku. Inną natomiast rzeczą jest, że efekt tego postępowania i ocena zasadności wniosku jest taka, jak poprzednio przyjął referendarz sądowy.

Nieuzasadniony jest również zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc. w zw. z art. 13 § 2 kpc. To, że ocena materiału dowodowego dokonana przez sąd I instancji była nie po myśli wnioskodawcy, nie oznacza, że sąd ten naruszył wskazaną normę. Zarzut naruszenia wskazanej normy nie polega na przedstawieniu własnej, polemicznej oceny materiału dowodowego. Strona apelująca nie wykazała, aby sąd I instancji naruszył, dokonując oceny dokumentów, zasady doświadczenia życiowego, czy też logicznego rozumowania. Nadto sąd I instancji trafnie uzasadnił, dlaczego te dokumenty, które zaoferował wnioskodawca, nie mogą stanowić materialnej podstawy do dokonania wpisu w rejestrze. Tę ocenę Sąd Okręgowy w pełni podziela m.in. z przyczyn podanych już wcześniej.

Nie ma również mowy o naruszeniu art. 515 kpc. Podkreślenia wymaga, że to przedsiębiorca zobowiązany do skuteczniania obligatoryjnych wpisów rejestrowych, zobowiązany jest co do zasady przedstawiać sądowi określone dokumenty stanowiące podstawę wpisu. Nie ma przeszkód proceduralnych, aby sąd rejestrowy wskazaną normę zastosował, jeżeli w konkretnym postępowaniu taka konieczność zajdzie. W żadnej mierze nie był do tego zobligowany w tym postępowaniu. Trudno bronić tezy, by obligatoryjne wpisy (wykreślenia) w odpowiednich rubrykach rejestrowych następowały w oparciu o czynności sądu rejestrowego podejmowane z urzędu i przy zaangażowaniu osób trzecich (jakkolwiek wyjątkowo takie sytuacje mogą mieć miejsce, por. np. art. 12 ust 2 i 3 ustawy o KRS). Nie jest rzeczą sądu rejestrowego swoiste wyręczanie przedsiębiorcy w realizacji jego obowiązków rejestrowych.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 361 i art. 13 § 2 kpc. Uzasadnienie sporządzone przez sąd I instancji odpowiada w pełni wymogom przewidzianym w art. 328 § 2 kpc.

Mając na uwadze powyższe, apelację jako bezzasadną należało oddalić i dlatego orzeczono jak w sentencji postanowienia (art. 385 w zw. z art. 13 § 2 kpc).

SSO Janusz Beim SSO Bożena Cincio-Podbiera SSO Aneta Stożek

Ref.I inst. SSR M. Szmudzińska